

Den hotade skogen

När jag rest omkring i Sydsverige det gångna året har jag blivit förskräckt över hur många nya jättestora hyggen som har tagits upp längs vägarna, inte minst i Östergötland.

Det verkar som om allt mer skog förstörs för allmänheten, inklusive orienterare, genom hyggen och planteringar. Detta trots att det enligt skogsvårdslagen är både "produktionsmål" och "miljömål" som ska styra hur skogen sköts. Enligt artiklar i bl a Dagens Nyheter och program i Sveriges Radio används övervägande hyggesmetoden vid avverkning, trots att det finns alternativ, samtidigt som regler för miljöhänsyn åsidosätts. Till exempel genom att göra djupa körspår i marken.

För att få veta mer gick jag på Naturvårdsföreningen i Östergötlands

möte om Skogen. Där föreläste SNF:s skogsexpert Malin Sahlin och berättade om deras arbete med inventeringar och försök att skydda naturskogar. Vi fick bl a veta att 10% av skogen i Sverige är naturskog med hög mångfald. 90% är starkt påverkad av mänskliga aktiviteter, dvs skogsbruk – en stor del är monokulturer.

Miljö och produktion

jämställda

Den svenska skogspolitiken från 1992 jämför miljömål och produktionsmål för skogsbruket. Det innebär att det ska tas hänsyn till både biologisk mångfald och annan användning av skogen än virkesproduktion (som svampproduktion, strövande och orientering). Nyckelbiotoper ska sparas, växt- och djurliv ska ha chans att överleva.

Men så är det inte i praktiken. Ett antal stora skogsägare är certifierade

och ska svara för "generell hänsyn" själva. Naturskyddsföreningens granskningar visar på många övertramp, som inte beivras vare sig av Skogsstyrelsen eller av FSC (Forest Stewardship Council) som är ansvarig för certifieringen.

Stora liksom mindre skogsägare ska anmäla när de ska avverka, så att Skogsstyrelsen kan kontrollera – i praktiken kontrolleras 5% av anmälningarna. SNF har genom dessa lyckats rädda många naturskogar med stor förekomst av rödlistade och skyddsvärda arter – men andra har avverkats.

Eftersom i stort sett all skog yngre än 100 år är avverkad återstår i stort sett de 10% naturskog att avverka de närmaste 80 åren. Plus att man kommer att ta av yngre "nästan avverkningsmogen" skog. Naturvårdsföreningens slutsats är att vi behöver en ny skogspolitik.

Vad betyder det för OL

Därmed handlar skogsbruket också om orienteringssportens möjlighet att arrangera. Kan vi göra något för våra framtida idrottsplatser? Vilka kan vi påverka – skogsägare, avverkningsföretag, Skogsstyrelsen, politikerna?

Kanske kan vi det, men då behöver vi vara mer pålästa när det gäller i skogsvårdslag mm, t ex om skogsbruksplaner och om vilka regler som gäller vid avverkning, plantering och gallring. Och vilka för- och nackdelar hyggesbruk resp bländningsbruk har.

Därför har jag föreslagit att vi startar en studiecirkel om skogen i LOK med hjälp av SISU och kanske Naturskyddsföreningen eller någon annan organisation som har kunskaper att förmedla.

Lennart Sturesson

Naturskog – en utdöende biotop i Sverige.

Foto: Lennart Sturesson